

STANOWISKO NR 25
KONWENTU MARSZAŁKÓW WOJEWÓDZTW RP
z dnia 29 września 2016 roku

***w sprawie finansowania ustawowo zleconych samorządom województw zadań
administracji rządowej z zakresu świadczeń rodzinnych i świadczenia wychowawczego***

Konwent Marszałków Województw RP, w nawiązaniu do swojego Stanowiska nr 18 z dnia 14 kwietnia 2016 r. w sprawie wdrożenia programu „Rodzina 500 plus”, ponownie apeluje o pilne przekazanie dotacji celowych z budżetu państwa na realizację przez samorzady województw zadań z zakresu:

- świadczenia wychowawczego wprowadzonego Ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- oraz świadczeń rodzinnych - realizowanego na podstawie art. 21 ust. 1 Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
w wysokości umożliwiającej realizację zadań ustawowych z uwzględnieniem specyfiki wydatków ponoszonych w poszczególnych województwach.

Zgodnie z artykułem 21 ust. 1. Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, samorząd województwa realizuje zadania w zakresie świadczeń rodzinnych jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Zadania te zostały rozszerzone art. 16 ust. 1. Ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, zgodnie z którą, wprowadzone świadczenie wychowawcze podlega koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Dotychczasowy sposób finansowania przez administrację rządową obu wyżej wymienionych zadań z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, w części województw, nie odpowiadał wymogom art. 49. ust. 5. Ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, zgodnie z którym „Dotacje celowe, o których mowa w ust. 1, powinny być przekazywane w sposób umożliwiający pełne i terminowe wykonanie zleczonych zadań”.

Otrzymane przez część województw dotacje celowe w rozdziale 85211 – Świadczenia wychowawcze – nie odpowiadały rzeczywistym potrzebom wykazywanym przez te województwa, lecz wyłącznie kwotom, o jakie zmniejszono dotacje celowe w rozdziale 85212 – Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego. Taki stan rzeczy wynikał z przyjęcia przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej błędnego w opinii Konwentu założenia, że część spraw odrębnych w rozumieniu

administracyjno-prawnym będzie traktowana jako tożsame w rozumieniu finansowym (według stanowiska MRPiPS sprawy dot. świadczenia rodzinnego i świadczenia wychowawczego dotyczące jednej rodziny należeli traktować jako jedną sprawę, co jest sprzeczne z definicją sprawy zawartą w objaśnieniach do załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu świadczeń rodzinnych). Oznacza to, że faktyczna dotacja na sprawy tego typu wyniesie nie 140 zł na sprawę, ale 70 zł na sprawę, co jest kwotą dalece niewystarczającą na realizację zadań.

Należy podkreślić, że dotychczas dotacja na realizację ww. zadań nie była przez Ministerstwo ustalana w przeliczeniu na sprawę. Konwent Marszałków Województw RP stoi na stanowisku, że jeżeli dotacja dla samorządów województw będzie ustalana w przeliczeniu na sprawę, podstawą do jej ustalania powinna być liczba spraw wpływających, nie zaś liczba spraw załatwianych. Ewentualne ustalenie dotacji w przeliczeniu na liczbę spraw załatwianych, nie będzie odpowiedzią na potrzeby samorządów w tych przypadkach, gdy liczba spraw wpływających jest na tyle duża, że uniemożliwia ich bieżące załatwienie z wykorzystaniem dotychczasowej infrastruktury organizacyjnej. Taki stan rzeczy może narażać rodziny osób przebywających za granicą na wielomiesięczne oczekiwanie na załatwienie sprawy, ze względu na brak środków finansowych pozwalających na dostosowanie organizacyjne regionalnych ośrodków polityki społecznej realizujących zadanie, do zwiększonych potrzeb.

Konwent Marszałków Województw RP zwraca również uwagę, że proponowany przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej sposób finansowania zadania poprzez ustalenie jednolitej kwoty dotacji w przeliczeniu na sprawę we wszystkich województwach może budzić wątpliwości

w kontekście przywołanych wyżej zapisów ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, z których wynika, że dotacja przekazywana jednostkom na realizację zadań zleconych ma być dostosowana do ich uzasadnionych wydatków, tj. ma być ustalana w wysokości zapewniającej pokrycie wydatków na realizację zadań, które w poszczególnych województwach mogą być przecież różne. Należy podkreślić, że różnice w wykazywanych przez samorządy województw kosztach realizacji wyżej wymienionych zadań są uzasadnione i w znacznej mierze niezależne od samorządów. Na koszt realizacji zadań istotny wpływ wywiera wszak szereg czynników, jak choćby koszty użytkowania lokali, rynek pracy rzutujący na wysokość wynagrodzeń itp., które są przecież różne w poszczególnych województwach. Ponadto Konwent zwraca uwagę, że przeprowadzone przez wojewodów kontrole wykazały, że w części województw wydatki dotyczące realizacji zadań zleconych finansowane są częściowo ze środków własnych samorządu województwa, co zaniża koszty realizacji

zadania i nie może być, w ocenie Konwentu, przyczynkiem do wskazywania, że zadania te mogą być realizowane taniej.

Z zadowoleniem przyjęliśmy fakt zorganizowania przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pierwszego spotkania z przedstawicielami samorządów województw dotyczącego realizacji zadań zleconych. Proponujemy, by kolejne spotkania miały charakter roboczy i umożliwiły wspólne wypracowanie zasad finansowania, w tym koszyka kosztów kwalifikowanych. Konwent Marszałków Województw RP proponuje również, by zadania z zakresu koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego finansowane były w ramach jednej kwalifikacji budżetowej, co będzie odpowiadało merytorycznemu realizowaniu zadań.

Mając na uwadze powyższe, Konwent Marszałków Województw RP, zwraca się o niezwłoczne przekazanie samorządom województw dotacji celowej na 2016 r. w wysokości odpowiadającej kosztom realizowanych zadań oraz wypracowania racjonalnych i odpowiadających rzeczywistym potrzebom zasad ich finansowania w kolejnych latach.

**Przewodniczący
Konwentu Marszałków Województw RP**

Olgiert Geblewicz

Powyższe stanowisko kieruje się do:

Pani Elżbiety Rafalskiej – Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,